

ALGEMEEN CHRISTELIJK VAKVERBOND (ACV) is gegroeid uit het verlangen van vakcentrales onder één vlag vooruit te komen. De eerste vakbonden met christelijke tendentie had men te Gent. Vakcentrales per nijverheidstak werden noodzakelijk. Soms was een provinciaal verbond een stap naar nationale eenheid.

Het ACV telt thans 17 beroepscentrales en 33 interprofessionele gewestelijke vakbonden, die verantwoordelijk zijn voor regionale samenwerking, propaganda, algemene vorming van militanten en leden van de vakbond, en sociale diensten.

In 1904 werd op instigatie van Pater Rutten, dominicaan, het Algemeen Secretariaat der Christelijke Beroepsverenigingen opgericht, dat in 1912 sterk bijdroeg tot de stichting van het ACV. Pater Rutten werd in 1921 senator, wat de liquidatie van het secretariaat vergemakkelijkte. In het bestuur van het ACV werd René Carels een belangrijke figuur, die ook in de internationale arbeidsorganisatie te Genève waardering vond.

Hendrik Heyman werd in 1912 de eerste voorzitter. Zijn opvolger was René Debruyne. Daarna kwamen: Henri Pauwels, August Cool, Jozef Houthuys.

Na 1920 verruimde het ACV zijn invloed op vakcentrales en gewestelijke afdelingen. Kleine centrales verdwenen na fusie. Financiële schikkingen steunden de centralisatie. De eenvormige boekhouding is er sinds 1936.

Naar buiten droeg het ACV speciale zorg voor de onvrijwillig werklozen – overheersend sociaal vraagstuk tussen de twee oorlogen – en voor diverse andere sectoren van de maatschappelijke zorg. De veralgemening van de kinderbijslagen is grotendeels aan het ACV te danken. De ordening van het bedrijfsleven genoot veel belangstelling. Afspraken met de socialistische vakorganisatie werden mogelijk geacht, nadat in 1929 Rome in een brief aan Mgr. Liénart (Rijsel) de samenwerking met de socialisten in het vakbondsvlak goedgekeurd had. Omstreeks 1932 waren er in België effectief contacten, maar zonder blijvend resultaat. De algemene staking van 1936 bracht de twee vakverenigingen dichter bij elkaar. Na 1945 beleefde het ACV een snelle opgang en werd volledig gelijkwaardig aan het Algemeen Belgisch Vakverbond. De strijd voor de vijfdaagse werkweek gebeurde onder leiding van het ACV. Groot was zijn bijdrage tot de ordening van het bedrijfsleven en tot de uitbreiding van de energie- en kredietsector. Afspraken tussen christelijk en socialistisch vakverbond leidden tot een gemeenschappelijk front. Geregeld ontmoeten afgevaardigden van werkgevers en werknemers elkaar om als sociale partners overleg te plegen.

Het ACV bleef trouw aan één nationaal bestuur. Specifiek Vlaamse en Waalse acties van meer culturele aard worden overgelaten aan het overkoepelend ACW-MOC (Mouvement Ouvrier Chrétien) of aan bepaalde opvoedende takken. De eis tot vervlaamsing van het bedrijfsleven in Vlaanderen wordt door het ACV regelmatig gesteld, maar tot op heden bleven spectaculaire acties uit. Veel aandacht werd zowel ten noorden als ten zuiden van de taalgrens aan de werkverschaffing en de industriële herstructurering besteed. De belangstelling voor de internationale vakbeweging is groeiend.

LITERATUUR: S.H. Scholl, e.a., *150 Jaar Katholieke Arbeidersbeweging in België (1789-1939)*, 3 dln. (1963-'66); - S.H. Scholl, *Zij bouwden voor morgen, figuren uit de Christelijke Arbeidersbeweging* (1966); - *ACV verantwoordelijk voor de toekomst, verslag in opdracht van 24^e congres* (1969); - *ACW 50 jaar, in De Gids op maatschappelijk gebied* (speciaal nummer, mei 1971, p. 387-467).

MICHEL NEIRYNCK